

Nr 47.

Af herrar **Wavrinsky** och **Skarstedt**, med förslag till ändrad lydelse af 18 kap. 16 § strafflagen.

Den nuvarande formuleringen af den paragraf i strafflagen, som afser djurplågeriförseelser (18 kap. 16 §) — »Visar någon i behandling af djur uppenbar grymhet, straffes med böter» o. s. v. — torde, såsom här nedan skall närmare utvecklas, icke kunna anses gifva ett riktigt och lämpligt uttryck för, hvad enligt numera rådande uppfattning bör såsom straffbart djurplågeri betraktas. Den nuvarande beskrifningen å brottsbegreppet (»uppenbar grymhet») synes innebära en sådan begränsning, att lagrummet icke medgifver ådömandet af straff i de fall, där enligt gällande uppfattning och föreliggande förhållanden straffpåföljd bör förekomma. En viss rådvillhet synes också vid tolkningen af förevarande lagrum vara rådande, hvilken i praxis ledt därhän, att å ena sidan lagrummet tolkas såsom tillämpligt endast i sådana fall af djurplågeri, då någon plågar med afsikt att plåga eller endast för det nöje, som beredes honom genom det plågade offrets smärta, å andra sidan tolkas så, att hvarje misshandel af beskaffenhet att fördömas af den sunda naturliga sedlighetskänslan medför straffpåföljd. Den senare tolkningen praktiseras så godt som dagligen i den största utsträckning af polismyndigheterna i såväl stad som på land vid beifrånande af exempelvis sådana fall som körning med selbrutna eller annars skadade hästar, körning med för tunga lass, misshandel af dragare medelst slag, transport af djur på olämpligt sätt o. s. v., hvilket förhållande utgör ett tydligt vittnesbörd om, att den allmänna rättsuppfattningen icke är i strid mot en sådan tolkning. I andra fall återigen, där rättsmedvetandet likaledes synes fordra samma tolkning af djurplågeriparagrafen, gör sig vid rättsskipningen en annan mera formalistisk synpunkt gällande, hvarigenom vissa kategorier af groft djurplågeri icke kunnat med påföljd beifras. Härpå utgöra de försök att beifra djurplågeri vid slakt, som vid

vissa tillfällen förgäfves blifvit gjorda, talande exempel. I fråga om utförandet af slakt af husdjur har företrädesvis genom djurskyddsföreningarnas oafslåtliga verksamhet på samma gång synnerligen enkla och praktiska och i möjligaste mån humana metoder blifvit anvisade, och kunskapen om dessa metoder har på allehanda sätt blifvit allmänt utbredd, så att det torde vara ostridigt, att slakt utförd enligt äldre metoder (utan föregående bedöfning) af den allmänna rättskänslan numera utdömes såsom groft djurplågeri. Vid det åtal, som genom Linköpings djurskyddsförenings ordförande, doktor A. Sterner, år 1907 anhängiggjordes mot en slakteriidkare Palme i Skeninge med anledning af att vid hans slakteri slakt af svin utfördes medelst stickning i halsen af de icke bedöfvade och medelst en i ena bakbenet fastgjord ketting i taket upphissade djuren, resolverade rådhusrätten, att Palme gjort sig skyldig till uppenbar grymhet, och dömde honom, jämlikt kap. 18 § 16 strafflagen, jämförd med kap. 4 § 3 samma lag, att böta 100 kronor till kronan samt godtgöra statsverket för vittnesersättningar. Sedan Palme öfverklagat domen, frikändes han af Göta hofrätt från böterna, och skulle vittnesersättningarna utgå af allmänna medel.

Af rättegångshandlingarna i målet vid Göta hofrätt framgick, att klaganden stödt sig på den tolkning af brottsbegreppet, enligt hvilken handlingen måste innebära afsikt att plåga djuren eller innebära ett medvetet öfverträdande af hvad som är tillåtligt för att kunna anses brottslig, en uppfattning, till hvilken majoriteten inom hofrätten ansåg sig böra ansluta sig.

Sedan dess har det bland djurskyddsvänner ansetts lönlöst att söka med stöd af lagen i dess nuvarande lydelse beifra djurplågeri vid slakt.

Då sålunda den nuvarande beskrifningen af brottsbegreppet i djurplågeriparagrafen synes utgöra ett bestämdt hinder för samma lagrumms användande på stora grupper af djurplågerier, hvilka sedan länge af en allmänt upplyst opinion bestämdt fördömas, synes oss tiden vara mogen för en förändring af lagrummet i fråga till närmare öfverensstämmelse med rättsuppfattningen och till åstadkommande af mera konsekvens och enhetlighet i rättsskipningen.

Vi åberopa i tillämpliga delar motionerna i Andra kammaren åren 1898 nr 108, 1899 nr 82 och 1902 nr 87.

På grund af hvad vi sålunda anfört, få vi vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte för sin del besluta, att 18 kap. 16 § strafflagen skall erhålla följande förändrade lydelse:

»Misshandel af djur straffes med böter. Äro omständigheterna synnerligen försvårande, må till fängelse i högst sex månader dömas.»

Stockholm den 26 januari 1912.

Edvard Wavrinsky.

W. Skarstedt.
